

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
 VIEŠOSIOS INFRASTRUKTŪROS PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2020-ieji metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Prienų rajono savivaldybės administracija, 288742590 Finansų skyrius, 288742590
Vykdytojas (-ai), kodas	Architektūros ir urbanistikos skyrius, 2 Finansų skyrius, 5 Statybos ir ekonomines plėtros skyrius, 9 Bendrasis skyrius, 13 Socialinės paramos ir sveikatos skyrius, 8

Programos pavadinimas	Viešosios infrastruktūros priežiūros ir plėtros programa	Kodas	6
------------------------------	--	--------------	---

Programos parengimo argumentai	Programa parengta siekiant užtikrinti savivaldybės viešųjų erdvių, komunalinio ūkio objektų, vietinės reikšmės kelių (gatvių) tvarkymą, atnaujinimą ir plėtrą, savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų ir busto būklės gerinimą, inžinerinių tinklų atnaujinimą ir plėtrą, teritorijų planavimo dokumentų rengimą. Programa įgyvendinamos <i>savarankiškosios savivaldybių funkcijos</i>: savivaldybei nuosavybės teise priklausančios žemės ir kito turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo; savivaldybės socialinio būsto fondo sudarymas ir jo remontas, socialinio būsto nuoma; teritorijų planavimas, savivaldybės teritorijos bendrojo plano, detaliųjų planų, žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų, kitų specialiųjų planų sprendinių įgyvendinimas; žemės sklypų ribų nustatymas rengiant kadastrinius matavimus (savivaldybės objektams ir nuosavybės teisių atkūrimui); statinių naudojimo priežiūra; savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas; savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną; šilumos ir geriamojo vandens tiekimo bei nuotėkų tvarkymo organizavimas; sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas. <i>Valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos</i>: savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal SPP)	Patrauklios verslui ir turizmui aplinkos formavimas	Kodas	1
	Patogios ir švarios aplinkos užtikrinimas		3
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Kurti kokybišką ir patrauklią gyvenamąją, turizmo ir verslo aplinką	Kodas	3
Programa	Tęstinė		

Programos aprašymas:

Investiciniam ir gyvenamosios aplinkos patrauklumui aktuali viešųjų sveikatos, socialinių, švietimo, kultūros paslaugų įstaigų infrastruktūra. Esant nepatenkinamai ar nepakankamai išplėtotai šių įstaigų infrastruktūrai apsunkinamos įstaigų veiklos sąlygos, mažėja teikiamų paslaugų kokybė ir prieinamumas, neužtikrinamos tinkamos darbuotojų darbo sąlygos.

Esant prastai viešųjų erdvių, transporto ir bendruomeninės infrastruktūros būklei nesukuriama palanki aplinka verslui, negarantuojama tinkama gyvenimo aplinka ir kokybė gyventojams. Bendruomeninės infrastruktūros būklė turi tiesioginę įtaką gyventojų saugumui. Nesutvarkyta aplinka, laisvalaikio praleidimo būdų trūkumas lemia didėjančią nusikalstamumą.

Dėl fizinio daugiabučių gyvenamųjų namų susidėvėjimo, neatitinkančių šiandienos reikalavimų jų termoizoliacinių savybių auga ne tik šių namų atnaujinimo poreikis, tačiau dėl aukštų energijos kainų, daugeliui namų ūkių tampa problemine ir būsto išlaikymas. Daugiabučiuose esančiuose savivaldybės socialiniuose butuose gyvenantys mažas pajamas turintys bei socialiai pažeidžiami gyventojai nepajėgia užtikrinti tinkamos būsto priežiūros.

Įgyvendinant programą, Prienų rajono savivaldybėje bus rengiami teritorijų planavimo dokumentai, atliekami detaliesiais planais ir žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektais suformuotų žemės sklypų kadastriniai matavimai (savivaldybės objektams ir nuosavybės teisių atkūrimui), vykdomas savivaldybės administracijai priklausančių pastatų, būsto, inžinerinės infrastruktūros atnaujinimas, užtikrinama viešųjų erdvių, komunalinio ūkio objektų ir susisiekimo infrastruktūros priežiūra, atnaujinimas ir plėtra.

Efektų vertinimo kriterijus:

- Verslumo lygis (veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius tenkantis 1000-iui gyventojų).

Programos tikslas	Užtikrinti savivaldybės pastatų, infrastruktūros ir kito turto efektyvų valdymą, priežiūrą bei plėtrą	Kodas	1
--------------------------	---	--------------	---

Tikslo aprašymas:

Įgyvendinamam tikslui siekiama: gerinti Prienų rajono savivaldybės administracijai priklausančių pastatų ir socialinio būsto būklę; prisidėti prie daugiabučių gyvenamųjų namų, kuriuose yra savivaldybės socialiniai butai, atnaujinimo (modernizavimo); užtikrinti komunalinio ūkio objektų, viešųjų erdvių ir susisiekimo infrastruktūros priežiūrą, atnaujinimą ir plėtrą; vykdyti inžinerinių tinklų atnaujinimą.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- Savivaldybės administracijai priklausančių pastatų, kuriuose vykdyti remonto darbai, skaičiaus pokytis (lyginant su ankstesniais metais), proc.;
- Rekonstruotų kelių (gatvių) ilgio pokytis (lyginant su ankstesniais metais), proc.

Tikslo įgyvendinti išskirti trys uždaviniai:

1 Uždavinys. Gerinti savivaldybės administracijai priklausančių pastatų ir būsto būklę

Uždaviniu numatoma gerinti Prienų rajono savivaldybei priklausančių pastatų, kuriuose įsikūrę viešąsias paslaugas teikiančios įstaigos (švietimo, sveikatos priežiūros, socialinės paramos, kultūros), būklę. Daugelio šių pastatų būklė neatitinka dabartinių reikalavimų dėl susidėvėjimo, pakitusių higienos normų bei energijos taupymo. Šiuose pastatuose ekonomiškai neefektyvios šildymo sistemos, prastos būklės sanitariniai mazgai, vandentiekio ir kanalizacijos sistemos, reikalingos investicijos vidaus patalpų remontui. Esama situacija netenkina šiose įstaigose besilankančių Prienų rajono savivaldybės gyventojų poreikių, neužtikrina tinkamų įstaigų veiklos ir darbuotojų darbo sąlygų.

Socialinio būsto fondą sudaro savivaldybei nuosavybės teise priklausančios gyvenamieji namai, jų dalys, butai (ir kitos tinkamos gyventi patalpos), skirti nuomoti asmenims (šeimoms), turintiems teisę į socialinį būstą. Šiuo metu dalis savivaldybei priklausančio socialinio būsto yra blogos techninės būklės, o šiuose butuose gyvenantys, daugiausia mažas pajamas gaunantys asmenys, neturi lėšų remontui. Siekdama spręsti šias problemas Prienų rajono savivaldybė kasmet vykdo socialinio būsto remonto darbus.

Įgyvendindama šį uždavinį savivaldybė taip pat numatė skirti lėšas prisidėjimui prie daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo), visų pirma tuose daugiabučiuose namuose, kuriuose yra savivaldybės socialiniai butai.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Savivaldybei priklausančių pastatų, kuriuose atlikti remonto darbai, skaičius;
- Socialinių butų, kuriuose atlikti remonto darbai, skaičius;
- Daugiabučių namų, prie kurių atnaujinimo prisidėta, skaičius.

2 Uždavinys. Vykdyti savivaldybės teritorijų, infrastruktūros ir komunalinio ūkio objektų priežiūrą ir plėtrą

Igyvendindama šį uždavinį Prienų rajono savivaldybė siekia: užtikrinti miestų ir gyvenviečių gatvių apšvietimą, apšvietimo tinklų eksploataciją ir plėtrą; vykdyti savivaldybės komunalinio ūkio ir teritorijos tvarkymą (gatvių, žaliųjų plotų priežiūrą, sanitariją, apželdinimą, kapinių tvarkymą); inžinerinių tinklų (vandentiekio, nuotekų, el. tiekimo šildymo sistemų tinklų) remonto darbus; komunalinio ūkio objektų atnaujinimą ir plėtrą.

Vykdamas gatvių priežiūrą ir tvarkymą atliekamas šiukšlių šlavimas ir išvežimas, sniego valymas, ledą tirpdančių priemonių barstymas. Bendrojo naudojimo teritorijose atliekamas šiukšlių rinkimas, sąnašų ir sniego valymas, ledą tirpdančių priemonių barstymas, žaliųjų vejų šienavimas, želdinių tvarkymas. Želdinių ir kapinių tvarkymas atliekamas vadovaujantis Prienų rajono savivaldybės tarybos patvirtintomis Prienų rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklėmis ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintomis Kapinių tvarkymo taisyklėmis.

Uždavinį taip pat numatoma organizuoti viešuosius darbus. Viešieji darbai organizuojami tik laikino pobūdžio visuomenei naudingiems darbams atlikti. Jų tikslas – palaikyti darbinį įgūdžių ir padėti bedarbiams, įtrauktiems į teritorinės darbo biržos apskaitą, greičiau integruotis į darbo rinką bei sudaryti jiems sąlygas užsidirbti pragyvenimui būtinų lėšų.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Eksploatuojamų gatvių šviestuvų skaičius;
- Tvarkomas Prienų miesto teritorijos plotas, ha;
- Remontuojamų inžinerinių tinklų sistemų skaičius;
- Atnaujintų ar naujai įrengtų komunalinio ūkio objektų skaičius;
- Viešiesiems darbams įdarbintų asmenų skaičius.

3 Uždavinys. Prižiūrėti, plėsti ir modernizuoti susisiekimo infrastruktūrą

Automobilių transportas yra svarbi Prienų rajono ekonominės ir socialinės infrastruktūros dalis, kurios funkcija yra tenkinti visuomenės ir ūkio subjektų poreikius vežant krovinius bei keleivius. Tinkama transporto infrastruktūros priežiūra sudaro ne tik geras susisiekimo galimybes automobilių transportui, bet ir padeda sukurti saugesnę gyvenamąją aplinką bendruomenės nariams. Siekdamas užtikrinti tinkamą vietinės reikšmės kelių (gatvių) tinklo būklę Prienų rajono savivaldybė kiekvienais metais vykdo kelių (gatvių) remonto, priežiūros, rekonstrukcijos ir plėtros darbus, finansuojamus Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis. Šie darbai būtini siekiant mažinti transporto grūstis, kelionės laiko sąnaudas, didinti automobilių ir pėsčiųjų eismo saugumą.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Rekonstruojamų ar naujai įrengiamų vietinės reikšmės kelių (gatvių) ilgis, km;
- Prižiūrimų vietinės reikšmės kelių (gatvių) ilgis, km.

Programos tikslas	Užtikrinti kompleksinę savivaldybės teritorijos planavimą ir valdymą	Kodas	2
--------------------------	--	--------------	---

Tikslo aprašymas:

Teritorijų planavimas – tai procedūra teritorijos vystymo bendrajai erdvinei koncepcijai, žemės naudojimo prioritetams, aplinkosaugos, paminklosaugos ir kitoms sąlygoms nustatyti, žemės, miško ir vandens naudmenų, gyvenamųjų vietovių, gamybos bei infrastruktūros sistemai formuoti, gyventojų užimtumui reguliuoti, fizinių ir juridinių asmenų veiklos plėtojimo teisėms teritorijoje nustatyti. Savivaldybė organizuoja teritorijų planavimo dokumentų rengimą, derinimą, tvirtinimą atitinkamų rūšių teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėse nustatyta tvarka.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- Parengtų teritorijų planavimo dokumentų skaičiaus pokytis (lyginant su ankstesniais metais).

Tikslui įgyvendinti iškelti du uždaviniai:

1 Uždavinys. Gerinti savivaldybės administracijai priklausančio turto ir savivaldybės teritorijos valdymą

Uždaviniu savivaldybė numato:

- *Rengti detaliuosius planus ir žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus žemės sklypų suformavimui (savivaldybės objektams ir nuosavybės teisių atkūrimui);*
- *Rengti žemės sklypų topografines, išpildomasias nuotraukas ir kadastrinius matavimus (savivaldybės objektams ir nuosavybės teisių atkūrimo žemės sklypams);*
- *Rengti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrų dokumentus (parengti sąnaudų ir naudos analizę).*

Uždaviniu numatoma vykdyti bešeimininkio turto nustatymą, įteisinimą savivaldybės vardu ir įtraukimą į apskaitą. Rengiami dokumentai ir organizuojamas patalpų, ar statinių įtraukimas į privatizavimo objektų sąrašą. Skelbiama su privatizavimu susijusi informacija per žiniasklaidą, susidaro išlaidos dėl pažymų gavimo, žemės panaudos sutarčių sudarymo, jų registravimo, turto vertinimo, audito, objektų reklamos ir kt.

Taip pat uždaviniu numatoma rengti žemės sklypų planus (savivaldybės objektams ir prie daugiabučių gyvenamųjų namų), formuoti žemės sklypus nuosavybės teisių atkūrimui, tęsti žemės reformos įgyvendinimą, skatinti investicijas socialiniam ekonominiam savivaldybės vystymui.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Įteisinto nekilnojamojo turto objektų skaičius;
- Parengtų detaliųjų planų ir žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų skaičius (savivaldybės objektams ir nuosavybės teisių atkūrimui);
- Parengtų kadastrinių matavimų bylų, topografinių ir išpildomųjų nuotraukų skaičius (savivaldybės objektams ir nuosavybės teisių atkūrimo žemės sklypams);
- Parengta žemės paėmimo visuomenės poreikiams sąnaudų ir naudos analizė;
- Parengtų kartografinių planų skaičius;
- Parengtų projektų skaičius.

2 Uždavinys. Rengti teritorijų planavimo dokumentus, atlikti reikiamus tyrimus ir matavimus

Uždaviniu savivaldybė numato:

- *Rengti bendruosius planus.*
- *Rengti specialiuosius planus;*

Rengdama teritorijų planavimo dokumentus Prienų rajono savivaldybė siekia: išlaikyti savivaldybės teritorijos socialinio, ekonominio ir ekologinio vystymo pusiausvyrą; formuoti sveiką ir harmoningą gyvenamąją, darbo ir poilsio aplinką, infrastruktūros sistemų plėtojimo politiką; rezervuoti (nustatyti) teritorijas infrastruktūros ir kitų veiklos sričių, skirtingų rūšių žemės naudmenų plėtrai; saugoti, racionaliai naudoti ir atkurti gamtos išteklius, gamtos ir kultūros paveldo vertybes, tarp jų ir rekreacijos išteklius; palaikyti ekologinę pusiausvyrą arba ją atkurti; suderinti fizinių ir juridinių asmenų ir savivaldybės interesus dėl teritorijos ir žemės sklypų naudojimo bei veiklos plėtojimo; skatinti investicijas socialiniam ekonominiam savivaldybės vystymui.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Parengtų specialiųjų planų skaičius;
- Parengtų bendrųjų planų skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinus programą pagerės Prienų rajono savivaldybės administracijai priklausančių pastatų ir socialinio būsto būklė. Programa leis užtikrinti komunalinio ūkio objektų, viešųjų erdvių ir susisiekimo infrastruktūros priežiūrą, atnaujinimą ir plėtrą. Visa tai leis formuoti pilnavertę, sveiką ir harmoningą gyvenamąją, darbo ir poilsio aplinką, užtikrins tinkamas viešąsias paslaugas teikiančių (švietimo, sveikatos priežiūros, socialines paramos, kultūros) įstaigų veiklos sąlygas, didins savivaldybės patrauklumą investicijoms ir verslui. Savivaldybės kelių (gatvių) priežiūra ir atnaujinimas didins eismo

saugumą, mažins neigiamą transporto poveikį aplinkai. Įgyvendintos eismo saugą gerinančios priemonės mažins eismo įvykių tikimybę. Teritorijų planavimas užtikrins subalansuotą savivaldybės teritorijos raidą, kryptingą infrastruktūros objektų plėtrą, skatins investicijas.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai: Savivaldybės biudžetas, Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija, Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos, ES lėšos.

Veiksmai, numatyti Prienų rajono plėtros strateginiame plane, kurie susiję su vykdoma programa:

1. PRIORITETAS. PATRAUKLIOS VERSLUI IR TURIZMUI APLINKOS FORMAVIMAS

1.1. Tikslas. Skatinti rajono gyventojų verslumą bei vietos ekonomikos konkurencingumą

1.1.3. Uždavinys. Gerinti verslo aplinkos sąlygas, įgalinančias plėtotis verslą bei didinti jo konkurencingumą

1.2. Tikslas. Skatinti turizmo plėtrą Prienų rajone

1.2.1. Uždavinys. Kompleksiškai sutvarkyti paveldo objektus ir pritaikyti juos turizmui

1.2.2. Uždavinys. Sutvarkyti viešąją infrastruktūrą ir pritaikyti turistų ir bendruomenės poreikiams

1.2.4. Uždavinys. Konkurencingų turizmo produktų ir paslaugų kūrimas vystant viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą

2.3. Tikslas. Užtikrinti efektyvų, kokybišką ir rajono gyventojų poreikius atitinkantį socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimą

2.3.2. Uždavinys. Gerinti socialinių būstų būklę

3. PRIORITETAS. PATOGIOS IR ŠVARIOS APLINKOS UŽTIKRINIMAS

3.1. Tikslas. Užtikrinti patogų ir saugų susisiekimą rajone

3.1.1. Uždavinys. Plėtoti ir gerinti rajono susisiekimo infrastruktūrą

3.2. Tikslas. Gerinti aplinkos kokybę

3.2.1. Uždavinys. Modernizuoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą

3.2.2. Uždavinys. Skatinti veiksmingesnę energijos ir kitų gamtos išteklių naudojimą

3.2.3. Uždavinys. Užtikrinti efektyvią kraštovaizdžio apsaugą, didinti ekologinį teritorijų stabilumą

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, Lietuvos Respublikos kelių įstatymas, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės įstatymas ir kt.